

Bosdichters verbinden bomen & mensen. Voor bos, voor vrijheid & voor recht.
Poëziegeschenk voor stad & wereld. Aux arbres citoyens ! Mei met bomen & bossen.

[Lees hier de geschiedenis van de bossen in België & Vlaanderen. Alfabet van A tot Schauvliege. Zonevreemde bossen zijn nu ruimtelijk bedreigd. Hopen op een lange levensadem vol zuurstof & hoop ! En politici van goede wil...](#)

VOOR DE DICHTERS. De voorbije Vlaamse legislatuur hebben wij vooral ingezet op diplomatie & poëzie. Woorden zijn dromen; het begin van alles. Bron & oorsprong. **Daarom vragen we aan de dichters om een gedicht te schrijven die de volgende strijd voor boom- & bosbehoud kan inspireren. Bezorg ons uw bosgedicht of kom het live lezen in de moeder der zonevreemde bossen, het Brugse Lappersfortbos.** Meer info www.poeziebos.be

[Lapper Saga.m4v](#)
www.youtube.com

Ons wachten is niet zinloos, Vaclav Havel Ik geloof dat wij moeten leren wachten zoals wij leren scheppen. Wij moeten geduldig de graankorrels zaaien en de aarde waarin zij gezaaid zijn koppig water blijven geven en het gewas zelf zijn tijd gunnen. We kunnen een plant niet voor de gek houden, net zomin als wij de geschiedenis voor de gek kunnen houden. Maar we kunnen haar wel water geven. Geduldig elke dag opnieuw, met begrip, met mededogen, met liefde.

Herfstbladje.

Opgedragen aan Pantha en zijn zusje (Iran-NL)

De herfstbladeren
vielen al massaal van de bomen.
Een bitterharde winter
kondigde zijn komst aan.

Maar er was een blad
dat uitstak boven de anderen:
Pantha.
Zijn familie maakte zich klaar
voor de grote oversteek
en de vlucht van de dictatuur
naar het 'vrije' Westen.

Ze hadden jaren
keihard gezwoegd en al hun geld gespaard,
op hun kin geklopt en zichzelf niet ontzien
want de vrijheid was nabij.

Ze betaalden de smokkelaars
met al hun spaargeld die zeiden:
"de oversteek zal zeer gevaarlijk zijn,
over hoge bergen
en door diepe ravijnen

dus wees klaar
om het te halen
of te sterven”.

En inderdaad,
het was een helse tocht
en het was de moeder
die Pantha en zijn kleine zusje
erdoorheen hielp.
Moederlijke liefde kent geen grenzen.
Dat weten wij allemaal.

Toen bereikten ze een land en een stad
van waaruit ze verder konden

naar de vrijheid.

Nog maar 1000 kilometer,
het einde van een nachtmerrie en een tunnel

waar een schemerlicht gloeide.

Toen werd de moeder,
voor de ogen van de kinderen verkracht en vermoord.
Het was nu aan de vader om alleen
de laatste hordes te nemen
en ze redden het
tot in een veilig land.

En Pantha,
extreem getraumatiseerd,
werd onder mijn hoede geplaatst.
Ik werkte in een vluchtelingenkamp
en had 35 kinderen onder mijn hoede.

En Pantha,
het herfstblaadje, schrok altijd extreem hevig
bij het minste geluid of beweging.
Maar ik nam hem altijd dicht bij me
en fluisterde in zijn oor: “Je bent veilig mijn jongen.
Je kunt weer vertrouwen hebben.”

En hij schraapte zijn resterende moed samen
en bloeide op.
Let wel, dat heeft wel vele maanden,
en veel geduld en liefde gevergd
maar hij bloeide op en is nu een grote sterke boom.

Dat bewijst maar weer eens
wat moeders, onvoorwaardelijke liefde

en de aarde niet alles kunnen bereiken.”

© Gino d'Artali <http://www.ginodartali.org/>

Eerder gepubliceerd in eigen beheer in 2013 in “Berichten van het front” en voor het eerst voorgedragen tijdens de ‘Tuin der Poëten’ in Antwerpen in de zomer van 2013.

Quackelbeens kwakkel (*)

Kon iemand de draagwijdte van de vrucht
voorzien, de vertakking van de verzuchting,
de band met het paardenmiddel
in de bizarre tijden van het avondland?

Was het wel onze geest die ging glimmen
en de rimpels dimde
en de krampen ramde
na het dragen van haar vredespoeder?

Liepen wij echt geen gevaar
toen we de bloeiende kaarsen
en de grote handen hadden gezien
waaraan het Balkanbloed kleefde?

Wij worden herfstpoppen,
gemerkt met de hoefijzers
van haar verleden
& gesterkt door de spirit
van haar virus.

Frederik Lucien De Laere, 2006

(*) De Vlaamse arts Quackelbeen was tussen 1554 en 1562 lijfarts aan het hof van de sultan in Constantinopel. Hij gaf aan zijn Italiaanse collega Mattioli een vruchtdragende tak van de kastanje. Zo is de reis van de wilde kastanje door Europa begonnen

Zin

Uit een zin staan bomen op, een haas
rept zich over een open plek en vogels kwetteren
mij tot de orde. Wat doet het herinnerde in de dingen
terwijl ze in zichzelf alleen bestaan, tot ik ze opschrik

en van het bos de bomen, van de vaart het water, alles
van mij wordt als ik hier handel en wandel? Zie dan mijn schoenen
die de bosgrond proeven, mijn neus die de droesem van gebladerte
drinkt, een stam die mijn handen wrijft. Ik rijm

met wat ik ervaar. Maar in een bos kan de kap,
voor de haas daar kan de klap van de val, voor vogels
lood. Wordt dat levende letter in wat ik schrijf?

Alsof in woorden niets bederft, geen distels
pluizen zaaien, voetjes aan de grond krijgen in een zin.
Een bos wel, maar een gedicht weet met de dood geen blijf.

Paul Demets, 5 oktober 2008

Over de zin om over het behoud van een bos te schrijven

Hoge bomen

Hoge bomen wijzen de lucht graag
met takkenvingers. Ze lekken hun gebladerte
uit, verslikken zich in de bast
waarmee ze onder een gelaten zon

langzaam uit de kleren gaan. Dan staan
ze daar naakt en willen van de hete adem
van wie zich verbaast niet weten. Iemand
stelt de vraag die steeds wordt overgeslagen.

Het is, tonen ze schouderophalend in hevig
weer, een zaak van schaduw en lichtinval.
Plooibaar zijn ze naar waar de wind vandaan
komt. Ze zijn de vlakke hand op de kont

van de wandelaar, de smachtende monden
van de kastanje die ontbolstert. Ruige schors
is hun gave huid. Laat maar waaien, denken ze.
Wortelen, stevig in hun stammen staan. Heren

van staat. Tot ze vallen. Alleen de vaart
ziet hoe het hen ruggelings vergaat.

Paul Demets, 5 oktober 2008

Voor het integrale behoud van het Lappersfortbos

Som

Het zijn de handen waarmee hij de dingen grijpt,
het zijn de vingers, rivieren die meanderen,
die aarde in een huis veranderden. Ruimhartig
varen van de waterman. Het zijn

de schouders, bast van een boom die zich buigt
rond al wat moet, wortelend naar vaste voet.
Het is de mond die dorst naar woorden sparen,
die alleen over de lippen krijgt wat hij met liefde

beademt. Het is de buik, het is het lang verteren van schaduw,
vlasakkers, vogels in de hoogte gegooid, grond gesloten als een boek.
De zon doet een duit erbovenop: God die de dag oppot.
Het zijn de benen; ze gaan hun onvermoeibare gang.

Gespierd hebben ze de loop van wat de dag verlangt.
De tijd harkt hij fijn. Hij wiedz ons ongelooft.
Zoveel leven heeft hij aan zijn hoofd. Het is de stem
die zegt dat ons niets. Hij is zichzelf, som van de delen.

Niet zonder ons wil hij. We zijn hem met velen.

Paul Demets (gepubliceerd in: 100 vaders. De honderd mooiste vadergedichten,
samengesteld door Ronny De Schuyter en Peter Theunynck, Lannoo, 2006)

Boommelding

Oei, opgepast: een boom.
Kappen met die droom.
Maak puin van die kruin.
Hij pakt mijn licht af.
Hij staat in mijn weg.
Ik plas hem omver.
Ik knal er tegenaan.
Hij mag daar niet staan.
Oei, opgepast: bomen.
Laat de ontbladerdienst komen.
Laat de takkewijven komen,
de kettingkappers, de kaalkruinen,
de stamdaders, de schorsers.
Oei, een boommelding.
Boem! zeg ik tegen die boom.
Boem! Boem! Boem! Boem!
Want vele bomen maken een bos.
Maar bossen zijn voor boze wolven,
rosse vossen, rare rode kapjes
en boeken- en andere houtwormen
en grootmoes op antieke houten benen.
Hakken dus die handel!
Versplinter die partij!
Oorlog aan die stammen!
Ontluizen maar die kruinen!
Verbranden al die blaren!
Oei, opgepast: nog een boom ... ! Joris Denoo

Gezelle, zwijgend

Joris Denoo

*'Geen hersendolle koeien
en kunnen, zoo de wind nu doet,
zoo ongedoevig loeien.'*

(Laatste Verzen, Buigen of Bersten)

Streuvelende bomen in het hazegrauw:
röntgens in het holst van winter,
leenroerigheid van lente, geflakker
van hoogzomer of kruidigheid van herfst.
De dichter is de dokter.
Wat schrijft hij in twijfelzonnige tijden
de bomen van dagen voor?
Voor de wilgen stilte,
die Frieser is dan het zinderen van zomer.
Voor de canada's statigheid,
die sterker is dan het rillen van een kaarsenvlam.
Soms is de dichter ook priester.
De gezel die zegt:
voor twijgen is buigzaamheid geboden,
die op zijn sterkst is
als de wind eigenzinnig de kruinen bloemleest.

Zelf zweeg deze gezel
dertig jaarringen lang uitbundig.

Joris Denoo (Laureaat Guido-Gezelleprijs voor Poëzie Brugge 2000)

Bomenrijk

Subsidieer een boom
en onder luid gejuich
van wind en bladeren
zult u met verse lucht
een leven lang ontvangen worden
verse lucht niet meer, niet minder.

Minder fijn stof
hinder van smog
wordt weggewuifd
onder luid gejuich
van wind en bladeren
laat ons eens vergaderen.

Voorgoed het tij keren,
de natuur kan ons lessen leren.
Als je er eens echt stil bij blijft staan
hoe wind en water te keer gaan.

De CO2-afbraak heeft zijn grenzen bereikt.
Wat wordt er van ons nu nog immens bomenrijk?

Tony Depiere

Crowdfunding

There is a crowd of trees
in my neighbourhood

Once in a while
I take some steps and these

help me to remain
in the here and now

and that's how
I take the train

of steps among the crowd of trees
I beg you please

Don't forget to fund these.

Tony Depiere

Imagine – John Lennon. Een sjamanenlied van de droom

<http://www.youtube.com/watch?v=yRhq-yO1KN8>

deel je droom met dichters,
onderzoekers: zij die verzamelen,
feiten als clusterbommen in een veld

en klaprozen op die zelfde akker,
korenbloemen zo blauw als je ogen,
mijn kind: droom die dagelijks
hier aan tafel zit, geen grootsere
daden verricht dan er zijn

droom van rivieren met vette paling,
kinderen in het water plonzend als
een zalm - zo zal het blijven: wie droomt,
zweemt in tegen de stroom, overwint
dam en obstakel

deel de overtocht uit een zee van Sargasso,
kom een oceaan over, je haalt het wel:
imagine all the people, zwemmend in
een zwerm als zaadcellen naar het ei

dromen zijn geweldig vruchtbaar, kweken
als konijnen: ze bevolken een Australië,
een leegte van verzilte meren, zand
dat onder voetzolen brandt

you may say you are not the only one:
we komen als een horde, een Dzjengis Khan
van vrede – velen noemen ons Mongolen,
maar de sjamaan woont onder ons, met
genezende gebeden, en dans om het vuur

deel je droom van ruimte, een nacht
van zwarte zijde met zilver en
edelstenen boven je hoofd

leef in de wolken, lig op de grond:
voel je de buik van de aarde, beluister
hoe ze zucht van genoeg in het
geheim van haar droom

Staf De Wilde

Brugge zeehave

Brugge zeehave is gesteken,
na veel zeggens meê en té,
in den oven om te bakken:
leve lang de Brugsche steê!

Maar, - daar is een "maar" aan alles:
zoo, aan Brugge zeehave ook, -
Brugge moet zijn volk herbakken,
of ' t vergaat weêr al in rook.

Jong moet Brugge en dapper wezen,
zoo in tijden lang voorbij,
wilt het bate en voordeel trekken
uit de zee, hoe groot zij zij.

Have is have, maar de schepen:
zonder schepen en haaft men niet;
schip is schip, maar zonder manschap,
zegt mij wat een schip bediedt.

...

Brugge zeehave! Op! Het vendel,
want de stierman gaat aan boord;
uit den kelder haalt het buskruid:
schiet, dat 't heel de wereld hoort.

Guido Gezelle (Brugge, 1 mei 1830 – Brugge, 27 november 1899)

(Ter gelegenheid van de bruiloft van de heer Alfons Wenes,
voorzitter der maatschappij "De drie gekraakten" op 2 augustus 1893)

Kreupelhout

Dit is wat overblijft van het gerooide bos:
het kreupelhout dat knispert
onder onbekende voet.
Het vreest dit uur nu het van takken

hakhout is geworden. Het frele riet,
het jonge schaarbos langs de sloot
begrijpen niets meer van het lieve leven.
Ze zijn nog jong, ze hebben geen verhaal

al zingt de zucht van wind en water
als altijd hetzelfde lied. Wie in
zichzelf keert moet het kunnen horen:
de woorden zijn veel ouder dan het bos.

Christina Guirlande

Requiem voor een bos

Een leger jonge bomen marsjeert
rechtop naar de dood. Ze groeiden
zich te pletter deze zomer. Ik las
hun zegelied op ieder blad.

Ze wisten van de listen van de wind,
kenden de last van sneeuw en
winterdagen, vouwden hun
schermen open voor de zon.

Ze smeedden plannen voor
een heerlijk leven, hun kruinen
vol geritsel en geruis.
Hun droom werd omgebogen.

Boven hun hoofden was beslist
over hun lot, een losse hand
tekende hun doodvonnis, een
stalen arm voerde het blindweg uit.

Christina Guirlande

Ps. Ik las onlangs twee mooie romans (in de originele taal Frans, ze zijn niet vertaald naar het Nederlands) over bomen en bossen.

De eerste werd geschreven door mijn favoriete Franse schrijver Christian Signol (ik bezit zijn 33 romans, heb ze allemaal minstens één keer gelezen): 'Au coeur des Forêts' (2011, Editions Albin Michel). Beginregels van het boek: 'Regarde bien les arbres. Ils savent, comme nous, qu'ils doivent mourir un jour, mais il ne pensent qu'a une chose: grandir, monter le plus haut possible.'

Het tweede boek werd geschreven door de eveneens Franse auteur (met Vlaamse afkomst) Didier Van Cauwelaert (Prix Goncourt op zijn 34ste voor 'Un aller simple'). De roman heet 'Le journal intime d'un arbre' en werd eveneens uitgegeven bij Albin Michel in 2011. Eerste regels van het boek (waarin de boom zelf zijn verhaal vertelt): 'On m'appelle Tristan, j'ai trois cents ans et j'ai connu toute la gamme des émotions humaines. Je suis tombé au lever du jour. Une nouvelle vie commence pour moi, mais sous quelle forme? Ma conscience et ma mémoire, habiteront-elles chacune de mes bûches?...' Heerlijk om te lezen. Heerlijk om in een bos rond te lopen. Een bos laat je heel even toe, maar bewaart altijd zijn geheim. <http://users.skynet.be/guirlande>

Waar is, daar was

Trek de pijl uit mijn hart, laat varen de ikpersoon
ontspan je hemelboog, treed mee buiten de oevers
we planten kikkerpoelwoorden op dodenakkers
onze zinnen wapperen in de wind voor dit kind
hoort het paard van Sinterklaas op haar vliegende fiets

De wind vertelt d'histoire van het Lappersfortbos
van lapje bos tot fort, aan d'overkant van 't vaartje
koning eik, prinses linde, trawanten van het mos
vechtend tegen hakbijl, pletwals, oprukkend beton
regendruppels als naalden en de stervende zon

Jonge bomen vervangen zomaar niet de oude
reuzen – vossen zijn voortvluchtig en dassen hebben
koude neuzen – wachtend op de bus waar de beuken
(kruinen zo groot als 't wortelgestel) elkaar steunden
fopzwam ondergronds een kous maakte voor de boswilg

Strijk een lucifer voor de populieren die hier
tierden, voor de blauwe schicht van het ijsvogeltje
(ook vogels kunnen high worden), voor de plooirokjes
die hier zwierden en zoals het vuur het hout beklimt
en sap dat uit de stam komt zweten: zeg dat het niet

waar is, het bladergeruis werd geen verkeersgeraas
de gordel geen stalen long – levend hout, levend vuur
van kist tot as: waar een toren stond, krast nog de kraai
boomklevers op uitkijk waar de struikrovers klommen
aan 't Zuidervaartje, aan d'overzijde van de brug

Peter Holvoet-Hanssen, Brugge, 3 december 2004

Uit 'Spinalonga. 44 gedichten' – 2005, Prometheus, Amsterdam; werd ook opgenomen in de Lappersfort Poets Society-bloemlezing 'Stem van brood en bossen' van het GGF en later in de PHH-bloemlezing-bundel 'De reis naar Inframundo' – 2011, Prometheus, Amsterdam

De wind in de rode beuk

'die nu, alvorens geel te worden, nog even langs het groen moet' - P. v. O.

het kondigt zich aan als je de do stemt
als een melkwit licht in de zwarte vlek
voor je ogen langs de smaragdgroene strepen
naast de ravijnen van je bloedvaten
zo groot is dit lichaam je lichaam
het kondigt zich aan en blaast
op je hart als je geluk hebt

Moeder de Gans kan elk moment gaan
slapen in het bed van de dood
alles versnelt en zij vertraagt
doffer, het leven is een draaikolk
je komt alsmaar dichterbij de kern
en als je sterft, valt de bodem weg
'als je dood bent, word je pas echt oud'

de wereld draait en draait
en de ballerina in de bol draait mee
en de wereld draait met de ballerina mee
de planeten draaien
en de ballerina's dansen
zolang er muziekdoosjes zijn

de wind: komt op aan de rand van de stad
de toren: voelt de wind zijn onbegrepen missie
de stenen: alles blijft leven als we slapen
de straat: toont verduisterd zijn ware gelaat
de duif: wacht op het koeren van de dag

'Rozenbloem, je had geen tranen meer
toen ik de vleugels van je moeder vond
haar laatste adem was een vlokje sneeuw
het steeg op in de dwarrelende nacht'

© PETER HOLVOET-HANSEN, 2014

De morgen ben jij

De lucht is vol rozen
de rozen zijn weerloos
weerloos je handen je ogen

roos van je mond
de morgen ben jij
weerloze roos van de morgen
wond van de rozen

(wijlen Zuid-Afrikaanse Ingrid Jonker, uit *Ik herhaal je*, vertaald door Gerrit Komrij)

Geheimen

In het donker huizen bomen die overdag
gewoner zijn. Wij slaan de bochten van een
pad mee om en gaan, ontkomen aan het licht
af op geheimen. Kleine geluiden roepen zacht.

Misschien kamt wind het gras of bladert
iemand in een boom. Het ongewone van de
nacht maakt alles waar. Wij nemen slechts
onzekerheden mee omdat wat dichter nadert

van alles zijn kan dat geen taal behoeft.
Voorbij de avond gaan naar waar een kind
alleen in bed van droomt is voor wie vindt
dat duister goed is soms heel mooi en droef.

De nacht legt paden aan. Uren gebruiken
de tijd die nodig is om te verstrijken.

Johanna Kruit

Gedicht uit de bundel "Voorheen te Orisande"
Uitgeverij Thomas Rap – Amsterdam – 1986

Woonplaats

Ons houvast heet landschap. Wij planten
de dagen vol bomen en dromen van dijken
en duinen die als we er stranden nog lijken
op wat we bewaren. Wij sparen gedachten

en spannen steeds samen. Het noemen
van namen als vogel of wind overbodig
voor wie zal beamen dat alles wat nodig
is staat waar het hoort. Zoemen van

camera's blijft achterwege . Wij zeven
de kleuren , belichten de tijd die te ver
voor geluid als een stralende ster
op ons afkomt. Het aldus verkregen

gebied dat we opslaan is houvast en
huis. Steeds weer komen wij thuis.

Johanna Kruit

Gedicht uit de bundel "Voorheen te Orisande"
Uitgeverij Thomas Rap – Amsterdam 1986

Bomen

Ook bomen dragen een geheim . Misschien daarom
dat ik ze opzoek soms. Waarom mijn stappen
anders neergelegd op paden ? Rare eigenschappen
heeft een mens : als kind beklom ik takken om

niet alleen te zijn. Het samenzijn met groen was meer
dan ouders wisten. Vergiste ik me toen ? De
heer zag ook gedachten . Nachtenlang zingt er

soms nog verlangen . Bang en klein ben je
wanneer je groter wordt. Geen god kan
daar nog tegen op. Je lacht hem uit , van
zijn afwezigheid bewust . Toch ken je

zijn geheim. Wanneer hij licht laat stromen
tel je zijn stappen weer onder de bomen.

Johanna Kruit

Gedicht uit de bundel "Voorheen te Orisande "
Uitgeverij Thomas Rap Amsterdam 1986

De bosvrouw

Ze weet alles van bloemen.
Ze sjouwt met haar mand
en zoekt paddestoelen.
Onder haar jas is het
altijd koud.

Soms snap ik niet wat ze zegt
tot ze het uitlegt:
wilde peen, fluitenkruid
eenzaamheid, look zonder look.

Haar handen praten ook.

Johanna Kruit

Gedicht uit de bundel "Als een film in je hoofd " Uitgeverij Holland – Haarlem 1989

Vliegen

Het licht klimt in de bomen
de lucht is vol geluid.

Als ik een vogel werd
koos ik de verte uit.

In de hoge lucht
verging ik van verbazing

om wat ik daar beneden zag:
een mensenvogel in het gras.

Johanna Kruit

Gedicht uit de bundel "Vannacht zijn we verdwenen "
Uitgeverij Bakermat – Mechelen – 1993

Klein sprookje

Diep in de bossen de vliegezwam.
Vanachter de bomen een meisje kwam.
Een boek om te lezen , een bed om te dromen.
Kent ze de plek waar geen mensen komen ?
De hemel een zonnevlam.

Diep in de nacht de sterren staan.
Tussen de bomen de wiegende maan.
Een vijver vol water, een vijver vol vissen.
De bossen zijn stil van geheimenissen.
Voeten die dansen gaan.

Vroeg in de morgen een meisje ligt.
Tussen de bomen het zonnelicht.
Zingende vogels vertellen verhalen.
Wie ze herkent die mag ze vertalen.
Bladzijden blijven dicht.

Johanna Kruit

Gedicht uit bundel "Zoals wind om het huis " Uitgeverij Bakermat – Mechelen – 1995

Mijn plek

Bij die hoge wilgenbomen
aan het einde van de sloot
wil ik later graag gaan wonen.
Niemand die daar dan mocht komen.
Ik had een hek dat ging op slot.

In het weiland bij het water
nam ik paarden en een koe
en misschien nog wel wat schapen.
En als ik dan wilde slapen
dekten zij me toe.

Kijk, daar achter bij die bomen
waar mijn plek nu eenzaam ligt
moeten nieuwe huizen komen.
Maar toch blijf ik lekker dromen
van een hek. En dat moet dicht .

Johanna Kruit

Gedicht uit de bundel “ Zoals wind om het huis “
Uitgeverij Bakermat – Mechelen – 1995

Zwart sprookje

Het huis stond in schemer verpakt.
Met lichtjes voor alle ramen.
Er waren dieren die kwamen.
Bepakt en bezakt.

Een kind voegde zich in de rij.
Ging mee naar het donkere woud.
Het was er niet warm en niet koud.
Niemand die iets zei.

Het huis stond in schemer verpakt.
Zag dieren en kind verdwijnen.
De maan begon te schijnen.
Het bos werd omgehakt.

Johanna Kruit

Gedicht uit de bundel “De maan begon te schijnen “
Uitgeverij Leopold – Amsterdam 2002

Tanka's over bomen (ongepubliceerd)

Aan de telefoon
luisteren naar gedichten
van een goede vriend.
In gedachten staan we stil
bij wat een boom ons vertelt.

Johanna Kruit

Dit zijn knotwilgen
staat bij de sloot te lezen
naast de knotwilgen.
Ik neem een pen en papier
hang er deze woorden naast.

Johanna Kruit

De brede armen
van de allerhoogste boom
die me omhelsden.
De zomer is verdwenen
ik raap de laatste noten.

Johanna Kruit

Bomen het zijn kanjers

Die fijnstof uit de atmosfeer
wegvangen
Die winden temperen
Die stormregens laat verwateren,
deze tenslotte kalmeren
in beken en rivieren
Die voorkomen dat gronden
uitdrogen

Bomen creëren mogelijkheden,
communiceren met werelden
waarvan wij nauwelijks enige
notie van hebben

Bomen het zijn kanjers
die de natuurlijke diversiteit
in stand houden
Bomen waar onder onze
voorouders recht onder spraken
Bomen waar men heiligen
in of bij zag
Bomen die kinderen laten
spelen tot in hun kronen
Bomen die helpen het bos
te zien, te begrijpen...

Bomen die landschappen
van contouren voorzien
Bomen die herinneringen
bewaren
Bomen bouwen aan ons huis;
de aarde

Bomen wiens hout een oneindige
grondstof is
Bomen leven graag in bossen
samen bij elkaar
Met kleuren, geuren en
divers in vorm en rol
En zie daar, daar hebben ook
mensen oren naar
Stel je voor ze nooit te hebben
gekend!?
De aarde zo zonder bossen, zo
zonder bomen...

Bomen zijn en blijven kanjers!

Pierre Maréchal, 8 april 2014

Lentelicht

Langzaam breekt lente door.
Vroege bloesems al neergedwarreld.
'n Wirwar van bloemblaadjes
In een waaier van tinten en tonen.

Overal grassen en mossen.
Tulpen gulpen uit parken en tuinen.
Dorstig is korstige aarde.
Alles ademt lente.

De haikudichter zwijgt.
Verrukt en blij
Om de bloesems
Aan de boezem van de natuur.

Vredig neemt zonlicht in bezit.
Meiklokjes bellen in Gezelles tuin.

Paul Saccasyn, Brugge 22/04/2014

BROEDERLIJK

De bomen staan broederlijk naast elkaar
op een rij, in een dreef, in een bos.
Ze waaien naar waar de wind hen drijft:
steigerende paarden maar ze komen
van elkaar en van de aarde niet los.
Hun broederschap lijkt des mensen:
ze vormen samen een hecht geheel
om sterk te staan en te heersen waardoor
op de grond onder hen slechts hun stam

groeit: beukenbossen met onder hen
niets dan een bed van bruine bladeren,
eikenbossen met onder hen niets dan
kleine struiken die ze laten groeien
om ze daarna te kunnen verstikken:
de machtswellust van de eigen soort,
neen, de broederschap van gelijken
die willen bereiken dat deze rij deze
dreef dit bos samen en eensgezind leeft
en denkt aan en voor de rij de dreef
het bos. Elke boom groeit op om boom
enkel boom te zijn in dat grote geheel
en zich te bekennen tot de broederschap
van de bomen, al probeert elke boom
zoals elke mens ook om eigenzinnig
en verscheiden en sterk op te groeien.

Maar de beuk, eik, es, olm, populier,
die apart in de vlakte staat en haar
domineert met zijn vorm, zijn formaat,
zijn schoonheid heeft zich zelfstandig
ontplooid en groeit zelfstandig op,
hij veroverde en beheerst de wereld
rondom hem, hij werd en blijft zichzelf.
En elk weldenkend mens waardeert
en bewondert die allene boom in de vlakte
meer dan de bomenrij de dreef het bos.

Willy Spillebeen
(ongepubliceerd)

VOOR DICHTERS EN BOMEN

Dichters zijn als exotische bomen.
Voor vrienden met gedeelde zorgen
zijn ze aarzelende vreemdelingen.

Ze brengen een Latijnse naam mee
die ze niet goed kunnen schrijven
voor de vogels in de vroege morgen.

Bomen zijn als vemomde dichters.
Ze leven in een taal, groen van nijd,
en reiken steeds hoger naar elkaar.

Ze ritselen hitsig in een verzuurde tijd
en laten het ongewone schemeren,
glurend naar een melig liefdespaar.

Bart Stouten

Zonder

Als bossen niet meer mogen,
doe mij dan de zee maar,
visser en vuurtoren,
het verlangen naar elders
en meer, de andere kant
van de zichtbare wereld.

Worden bloesems geverbaliseerd,
doe mij dan de eeuwige sneeuw
voor altijd geplooid en gesteven,
op stapels gelegd in de bergen,
lang na de laatste blokhut,
ver van verschroeiende woorden.

Als hars uit de markt wordt genomen,
doe mij dan je haar
op een dag in de week
in het weinige licht van de winter.
Je slaapt nog en weet niet.
Je bent een veld vol viooltjes. Peter Theunynck

Lappersfortzucht

Respect bewijst je fatsoen,
laat je zorg zien voor elk plantsoen.
Bos en alle bomen geven ons lucht,
volhouden die Lappersfortzucht.
Mooie praat maar het ook nog doen,
bewijs je verantwoordelijkheid voor het groen.

Frits van der Made

UIT DE HOOGTE

Eenmaal op het scherm verschenen,
Was de uitgestippelde lijn heilig.
Bezwaren werden weggewuifd
Tussen Beton & Staal, waar natuur
Haar laatste stelling had betrokken.

De mensen verloren haar uit het oog,
Een oase eens aan de stadsrand,
Nu een plek waar de Dood loert.
Op acht hoog zijn bomen struiken,
Een heester niet meer dan onkruid.

Peter van der Wal

Negen bomen

Hadden deze bomen
handen, kruipend in de grond,
lange, maar knoestige tengels,

ze zouden statig uit de zon gaan staan,
uw schuilplaats zijn voor regen.

Hadden deze bomen
bloemen, blad of huid,
ze zouden wijde armen sieren.

Was er wind, ze stonden recht in koor,
zingend, met hun open monden mee,
wortelend in uw woorden

en had u pijn, en was er tijd,
ze zouden hongeren.

Hadden deze bomen
meer dan een generfde huid,
meer dan stugge wortels,

waren zij dieper dan gebladerte,
ze zouden zich verzetten.

Lies Van Gasse

(gedicht <http://kantenstad.blogspot.be/2014/05/negen-bomen.html> is een ode aan held en bomenvriend Alain de Coussemaeker, de man die ondanks burenerzet toch zonevreemd bos huisvest in zijn tuin . Het maakt deel uit van het poëziegeschenk voor stad & wereld 4 mei met bomen & bossen <http://www.poeziebos.be/Boswandelingen/Auxarbrescitoyens.aspx>

De beuk er in

De boom schudt zijn schouders.
Het blad zwaait zijn stelende blik
op het asfalt, gestuwd naar de
hemel. De wortels bevrijden

hun tenen. De vrachtwagens
rijden beladen met lasten.
De bast barst onschuldig.
De long van de steden

zuigt stikstof uit nachtblauwe
schouwen. Schimmige straat-
lantaarns lonken de muggen.
De meikever zoent er op los.

geert Viaene

En tot slot een oud verhaal **Laat ons de Leie !** (Uit het verzameld werk van Cyriel Buysse, omstreeks de eeuwwende van de negentiende naar de twintigste eeuw. Het schrijnend bewijs dat de pletwals van beton en winstbejag samen met de industrialisering van het Westen toen al in gang werd gezet. We zullen onze rangen moeten versterken en uitbreiden om een halt toe te roepen aan dit klimaat van onttovering van mens en wereld.)

Sinds enige tijd verspreidt zich een gerucht in Vlaanderen, een treurig gerucht, waaraan velen niet willen noch kunnen geloven, maar dat integendeel, bij heel veel anderen, die op soortgelijk gebied reeds meer dan één droevige ervaring hebben opgedaan, grote onrust en kwelling verwekt. Er wordt gezegd en beweerd, dat men van plan is, in de buurt van Gent, de Leie recht te trekken !

Voor de oningewijde klinkt dit bericht op zichzelf niet zo erg. Wat wordt er al niet gekanaliseerd, genivelleerd, gerectificeerd? Maar hier geldt het de Leie, en voor wie de bekoorlijke poëzie van deze allerliefste van onze Vlaamse rivieren kent, luidt het als een heiligschennend doodsvonnis. Ik spreek niet alleen in de naam van een handjevol dichters, schilders, schrijvers en dromers, die hier met welke diepe gehechtheid en innige liefde! langs de poëtische oevers van de zacht-kronkelende Leie werken en leven. Ik geef het toe : wij zijn dweepers, zoekers, onpractische mensen; maar ik spreek ook en vooral in name van duizenden en duizenden, die 's zondags, of bij elke feest- of vakantie-gelegenheid, de grote, drukke, vermoeiende fabrieksstad die Gent is, ontvluchten, om langs de bekoorlijke Leie het natuurschoon te genieten en de gezonde, verkwikkende buitenlucht in te ademen. Die mensen hebben de tijd noch de middelen om 's zomers, voor weken of maanden, de benauwende stad te verlaten. Die zijn het ganse jaar gebonden en kunnen alleen korte uitstapjes van enkele uren, of hoogstens van één dag, ondernemen. Laat hun de Leie, ' t is bijna ' t enig hoekje frisse natuurpoëzie, dat zij hier in de buurt nog hebben.

Er is beweerd : de koers van de Leie moet rechtgetrokken worden om de scheepvaart te vergemakkelijken. Maar ik weet heel goed, en zo weet ook iedere bewoner van de Leie-oevers, dat er op die stille rivier nagenoeg geen scheepvaart bestaat, vooral ' s zomers niet, wanneer de sluizen van Astene dicht moeten blijven, om te beletten dat het vuil, uit Frankrijk komend water, de stad Gent zou ontreinigen. Verder is er nog beweerd, dat de Leie, moet rechtgetrokken worden, om het gevaar van overstroming te voorkomen; en dat argument houdt al evenmin steek als het eerste, want: onze lieve Leie kronkelt nu al zoveel lange jaren tussen haar schone, vreedzame oevers : en wie herinnert zich dat zij ooit die grote verwoestingen, waarmee men ons bedreigt, heeft aangericht!

Ach, heren ingenieurs, knappe mannen van bruggen, en sporen, en wegen; mannen van praktische voortuitgang en vernuftige, mechanische ontdekkingen; geloof mij, ik heb de oprechtste waardering voor uw kunde, en iedere nieuwe uitvinding of ontdekking op mechanisch gebied verwekt terstond mijn hoogste bewondering; maar wat ik u bidden mag, laat ook toch nog iets van het oude bestaan, daar waar het niet noodzakelijk door 't nieuwe moet vervangen worden! Zeer zeker : een brug kan een kunstwerk zijn, en ook een spoor, en ook een weg, en zelfs de droevig-recht strakke

lijn van een kanaal; maar de Leie, mijn heren, die lieve, kalme, zo vreedzaam tussen haar schone, malse, groene oevers kronkelende Leie; de Leie die Verhaeren heeft bezongen; de Leie die Claus heeft geschilderd; de Leie aan wier oevers Peter Benoit zijn eerste inspiraties heeft gevoeld, die Leie is poëzie, mijne heren, en laat ons toch dat beetje poëzie, midden in zoveel knappe, maar o, soms zo en dure werkelijkheid.

Ik verzeker het u : geen mens vreest het gevaar, dat gij ons als een schrikbeeld voorspiegelt. Wij kennen onze Leie, en zijn er helemaal niet bang voor; en de schippers, de zo zeldzame vrachtschippers, die hier kalmweg en lustig zingend langs komen varen, zullen het u heus niet kwalijk nemen, als zij er een uurtje langer over doen, om van Deinze tot Gent te komen.

Nog eens, ik smeed u in naam van allen :
Laat ons de Leie !

Alle vormen van literatuur vormen een uitstekende basis om iemands innerlijk tot leven te wekken, adem te geven aan iemands gedachten, verhalen wakker te maken en nieuwe bete-kenissen te scheppen doordat ze mensen aanmoedigen om onverwachte dingen te delen. Literatuur is niet alleen een pedagogisch instrument. Het is een onuitputtelijke bron waaruit men momenten kan putten van ademen, van zin geven aan het leven, van dromen en denken. (Michèle Petit, Franse antropologe, Kopenhagen 09.08)

<http://petertheunynck.wordpress.com/2014/03/27/interview-met-lies-van-gasse/>
<http://petertheunynck.wordpress.com/stadsgedichten-voor-brugge/>
<http://www.poeziebos.be/Home/StadsgedichtenvoorBrugge.aspx> (gedichten stadsdichteres lies) <http://www.regiobrugge.be/lappersfortpoets.php>
www.kantenstad.blogspot.be

Van zonsopgang tot zonsondergang www.natuurenbos.be/lappersfortbos
<http://www.uitinwestvlaanderen.be/10235/het-hugo-clauspad-voor-poetische-wandelaars> U kan dagelijks wandelen op deze rust- en stilteplek waar de muzes wonen en U ademruimte schenken www.poeziebos.be

Filmpjes Lappersfortbos van vroeger 2002 - heden (ter inspiratie)

<http://www.youtube.com/watch?v=HQ283XaWMxY>
http://www.youtube.com/watch?v=i0VBO_qA97I
http://www.youtube.com/watch?v=w_mnDsgj0hE
<http://www.youtube.com/watch?v=woch64hD414>
<http://www.youtube.com/watch?v=SiGVEpA57Bc>
<http://www.youtube.com/watch?v=b6GYxQoshFc>
http://www.youtube.com/watch?v=Hvk_ZZJttjA
<http://www.youtube.com/watch?v=ElNDYSzI6s4>
http://www.youtube.com/watch?v=G51h2_qnCvQ

<http://petertheunynck.wordpress.com/2014/03/27/interview-met-lies-van-gasse/>
[Bekijk hier het Lappersfortboek over bosdichters & bosbezitters, met dank aan Laura Tack http://www.deverenigdeverenigingen.be/themas/item/487-participatiewijzer-voor-brugge-2013](http://www.deverenigdeverenigingen.be/themas/item/487-participatiewijzer-voor-brugge-2013)

[BRUGGE VERDICHT. ' Wat glanst is slechts vernis. Het is gemis ' Lees hier bespreking dichtbundel ' de stem van de stad ' van erestadsdichter Brugge Hedwig Speliers. \(met dank aan de Poëziekrant maart 2014, nr. 2, blz. 54 - 55 \[www.poeziecentrum.be\]\(http://www.poeziecentrum.be\) \)](#)

[Een geschenk voor Brugge, zijn bewoners & bezoekers : 41 Bruggedichten van erestadsdichter Hedwig Speliers \(de stem van de stad \)](#)

BOEM

PAUKESLAG

daar ligt alles

PLAT

ZEPPELIV

Als uitsmijter : vraag aan alle mensen : Hoe zie je verbreding mensenrechten naar bomenrechten ? Kan je ons hierbij zinvol inspireren ? En welke wetgeving is nodig ? Is er nood aan een Gaia voor de bomen ? Laat iets horen ?

<https://www.facebook.com/pages/Global-Tree-Rights-Movement/184166821734636>

"Trees are sanctuaries. Whoever knows how to speak to them, whoever knows how to listen to them, can learn the truth." -Hermann Hesse TREES HAVE REACHED THE PURE LAND -THEY NO LONGER WALK THE PAVEMENTS OF THIS WORLD Haiku from Marcus Cumberlege

[Brasilia, louca de Jesus 2014. Brugse Poëziebos in Zuid-Amerika \(met dank aan Wervel.be & Luc Vankrunkelsven \) <http://historiek.net/loot-anne-frank-boom-geplant-op-capitol-hill/42390/>](#)

In tijden van universeel bedrog, wordt de waarheid vertellen een revolutionaire daad (George Orwell) "Love is the extremely difficult realisation that something other than oneself is real. Love, and so art and morals, is the discovery of reality." (Iris Murdoch). SAMEN ZUURSTOF GEVEN AAN EEN DUURZAAM VLAANDEREN opdat het hart van de schildpad nooit ophoudt met slaan....

(het Poëziebosnetwerk & de muzes www.poeziebos.be danken dichters en dichtersessen die copyright-left ten dienste stellen van algemeen belang & zuurstof in pdf voor stad & wereld)